

Executive Summary

Monitoring Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma (OJSP)

Sint Maarten
scan 3: schooljaar 2009/2010

*Quality Support for
Sustainable Development*

Opdrachtgever: Begeleidingscommissie OJSP
Opdrachtnemer: Quality Development
Datum indiening: november 2010

1. INLEIDING

In dit rapport worden de resultaten weergegeven van de monitoring over schooljaar 2009/2010 van het Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma 2008-2012 (OJSP). Het betreft de zogenaamde derde van in totaal vijf¹ geplande scans die zullen worden uitgevoerd tussen januari 2010 en december 2012. De derde scan is uitgevoerd tijdens de maanden augustus tot en met oktober 2010.

Achtergrond OJSP

De hoofddoelstelling van het OJSP is de jeugd zodanig toe te rusten dat deze na voltooiing van haar schoolloopbaan in staat is deel te nemen aan de arbeidsmarkt en volwaardig kan participeren in een voortdurend veranderende samenleving, op lokaal niveau, maar ook op regionaal en mondiaal niveau. Er is een aantal doelstellingen en speerpunten benoemd in het programma.

De operationele doelstellingen zijn:

1. Terugdringen schooluitval
2. Terugdringen aantal zittenblijvers
3. Vergroten aantal leerlingen dat een diploma haalt
4. Vergroten aantal leerlingen dat na school een baan vindt
5. Vergroten maatschappelijke participatie en arbeidsparticipatie sociaal vormingsplichtigen
6. Terugdringen jeugdwerkloosheid
7. Verbetering van de onderwijssituatie van ongedocumenteerde kinderen (verschuiving illegaal naar legaal onderwijs)

De prioritaire speerpunten van het programma zijn:

1. Ouderparticipatie
2. Handhaving leerplicht
3. Inrichting zorgstructuur
4. Vermindering aantal drop-outs
5. Opzetten / verbeteren leerlingvolgsysteem
6. Verbetering niveau Nederlands als doeltaal
7. Verbetering aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
8. Verdere implementatie SVP en verbetering aansluiting SVP en (regulier) onderwijs

In relatie tot deze doelstellingen en speerpunten zijn er indicatoren en streefwaarden vastgelegd. Voorafgaand aan de uitvoering van de derde scan heeft er een evaluatie van de indicatoren plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in de aanpassing van een aantal indicatoren en de toevoeging van een aantal informatievragen. Hierdoor sluiten de resultaten van de derde scan niet op alle punten aan op de resultaten van de eerste en tweede scans. In tegenstelling tot Curaçao zijn de streefwaarden voor Sint Maarten niet aangepast.

De monitoring van het OJSP heeft betrekking op het Funderend Onderwijs (FO), het Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO), het Secundair Beroepsonderwijs (SBO) en de Sociale Vormingsplicht (SVP)².

¹ In augustus 2010 is door de BGC besloten dat er in plaats van 2 keer per jaar (1x een volledige scan van Doelstellingen en Speerpunten en 1x alleen van de Speerpunten), de scan van alleen de Speerpunten zou komen te vervallen. Hierdoor is het totaal aantal scans teruggebracht van 7 naar 5.

² In Sint Maarten wordt er niet langer gesproken over de SVP, maar over het Youth Development Program (YDP).

Informatiebronnen

Voor de uitvoering van de scans wordt voornamelijk gebruik gemaakt van bestaande gegevens in de centrale administratie en management van het onderwijsveld. Centraal geregistreerde data zijn ontvangen van:

- ◆ Expertisecentrum Toetsen en Examens (ETE);
- ◆ Eilandelijke Onderwijs Dienst;
- ◆ Het Youth Development Program (YDP).

Op Sint Maarten worden onderwijsgegevens echter nog beperkt centraal verwerkt. De Inspectie van onderwijs van de Nederlandse Antillen verwerken de informatie van Sint Maarten niet centraal waardoor zij niet als informatiebron dienden. Informatie welke niet door bovenstaande instanties wordt geregistreerd is opgevraagd via de schoolbesturen. Schoolbesturen blijken echter niet te beschikken over deze informatie en zijn afhankelijk van de schoolleiding van de aangesloten scholen voor de informatievoorziening. Hierdoor is de informatiedruk op scholen hoog. Sinds begin 2010 in een project gestart om een Education Management Information System (EMIS) in Sint Maarten op te zetten. Dit EMIS zal ingevoerd en operationeel zijn vanaf schooljaar 2011/2012.

2. RESULTATEN

De verschillende instanties werden geacht om data aan te leveren gerelateerd aan verschillende doelstellingen en speerpunten. In een aantal gevallen waren instanties niet in staat om alle gevraagde informatie aan te leveren. Vanwege een gebrek aan informatie was het niet mogelijk om resultaten te presenteren voor het verzuim (doelstelling 2), de maatschappelijke situatie van VSBO geslaagden (doelstelling 4) en de examenresultaten voor Nederlands voor het FO en het SBO (speerpunt 5)

Bovendien dient in ogenschouw genomen te worden dat de representativiteit van de resultaten van het SBO en het Youth Development Program (YDP) gering is en de daarmee samenhangende conclusies vervolgens twijfelachtig is aangezien het aantal leerlingen van het SBO en het aantal deelnemers aan het YDP tijdens de periode waarover deze monitor rapporteert beperkt was. Als voorbeeld, vóór augustus 2010 kende het SBO 5 geslaagde leerlingen. Dit heeft consequenties voor de representativiteit van de resultaten voor doelstelling 3 (diploma's) en doelstelling 4 (maatschappelijke participatie).

In bijlage 1 zijn alle resultaten van de huidige en vorige scans weergegeven ten opzichte van de streefwaarden voor 2010, 2011 en 2012. In algemene termen kan worden geconcludeerd dat de resultaten van scan 3 ten opzichte van de vorige scan (schooljaar 2008/2009) ongeveer gelijk zijn gebleven, maar dat desondanks het onderwijsveld op Sint maarten op veel indicatoren redelijk tot goed scoort. Hieronder volgt een opsomming van de indicatoren waarop nog te weinig vorderingen zijn gemaakt en waar extra op moet worden geïnvesteerd om de streefwaarden binnen de termijn van het OJSP (nog 2 jaar) te halen:

- Doelstelling 2: De resultaten ten aanzien van het aantal leerlingen dat de studie binnen de nominale studietijd afrondt, liggen nog ver beneden de streefwaarde voor 2010:
 - o Op het FO rondt 64% van het aantal leerlingen het FO binnen de nominale studietijd af. De streefwaarde voor 2010 is 80% en voor 2012 is dit 92%.
 - o Op het VSBO slaagt 60% van de leerlingen binnen de nominale studietijd. De streefwaarde voor 2010 is 88% en voor 2012 is dit 90%.
- Doelstelling 7: Het aantal ongedocumenteerde kinderen op niet erkende scholen is nog veel hoger dan de streefwaarde voor 2010. In maart 2010 was het aantal ongedocumenteerde kinderen op niet-erkende scholen 425. De streefwaarde voor 2010 is 250 kinderen en voor 2011 is de streefwaarde 100 kinderen.
- Speerpunt 2: Het aantal schorsingen in het VSBO ligt ver boven de streefwaarde en het resultaat is bovendien sterk gestegen ten opzichte van schooljaar 2008/2009: in 2008/2009 werd 26% van de leerlingen geschorst en in 2009/2010 was dit opgelopen tot 26%. De streefwaarde voor 2010 is 6% en voor 2012 is dit 4%.
- Speerpunt 6: Het aantal scholen met een geautomatiseerd LVS in het FO blijft achter bij de streefwaarde voor 2010: 25% van de FO scholen heeft een LVS tegenover een streefwaarde voor 2010 van 40% en voor 2012 zou dit 100% moeten zijn.
- Speerpunt 8: De instroom in de SVP/YDP bleef in 2009 ver achter bij de streefwaarde. In 2009 zijn er 10 jongeren ingestroomd terwijl één van de doelstellingen van het YDP is dat er in 2009 60 jongeren zouden instromen. In 2012 dienen er minimaal 500 jongeren in het YDP te zijn ingestroomd.

3. CONCLUSIE

Informatieverstrekking

Evenals bij scans 1 en 2, kan bij scan 3 geconcludeerd worden dat de ontvangen informatie vrij volledig is. Wel ligt er veel druk op de scholen / schoolbesturen aangezien in Sint Maarten de schoolbesturen de belangrijkste informatiebron zijn. Tot 10-10-2010 had Sint Maarten geen eigen Onderwijs Inspectie en de modelformulieren 2 en 4 werden niet digitaal verwerkt. Schoolbesturen lijken echter hun zaken redelijk op orde te hebben en zijn in staat om binnen een relatief kort tijdsbestek gedetailleerde gegevens aan te leveren. Voor de SBO scholen bleek het moeizamer te zijn om gegevens aan te leveren. Dit heeft vooral te maken met het feit dat het SBO onderwijs recent is opgestart en schoolbesturen hier nog niet volledig op zijn ingericht.

De betrouwbaarheid van gegevens blijft wel een delicaat punt. Aangezien scholen ieder op hun eigen wijze administreren en de gegevens vanuit de schooladministraties worden aangeleverd, is niet alle informatie even eenduidig en ook kan de betrouwbaarheid niet achterhaald worden. Wel is gebleken dat vooral informatie met betrekking tot verzuim (speerpunt 2) en met betrekking tot leeftijden van leerlingen (doelstelling 2) niet betrouwbaar is.

De informatievoorziening op Sint Maarten dient als een voortschrijdend proces te worden beschouwd. Tot 10-10-2010 was er geen eigen onderwijs informatie management systeem en lag de druk op scholen voor het aanleveren van informatie. Het aanleveren van informatie doen scholennaast hun hoofdtaak, namelijk het aanbieden van onderwijs. Het is dan ook begrijpelijk dat de informatiedekking niet op alle indicatoren 100% is en dat de betrouwbaarheid in een aantal gevallen twijfelachtig is. Het op Sint Maarten in ontwikkeling zijnde *Education Management Information System* (EMIS) zal vanaf schooljaar 2011/2012 operationeel zijn waardoor er bij uitvoering van de volgende scan nog geen gebruik van het EMIS gemaakt kan worden. Uiteindelijk zal het EMIS de informatiedruk op scholen verlagen aangezien ten minste gegevens ten aanzien van schooluitval, studievertraging en examenuitslagen in het EMIS zullen worden opgenomen.

Indicatoren en streefwaarden

Ter voorbereiding van de uitvoering van de 3^e scan zijn een aantal indicatoren aangepast en een aantal informatievragen toegevoegd. Dit heeft inhoudelijk meer informatie opgeleverd waar het OJSP haar voordeel mee kan doen. Tegelijkertijd is gebleken dat een aantal streefwaarden nog niet zijn bepaald (vooral in relatie tot het SBO) en dat een aantal streefwaarden reeds bereikt zijn of binnen de resterende tijd van het OJSP (nog 2 jaar) niet haalbaar zullen zijn. Het is van belang dat de streefwaarden met betrokken stakeholders worden bijgesteld in overeenstemming met de resultaten van de scans, mede op basis van een waardering van de betrouwbaarheid van deze resultaten, en in overeenstemming met de kennis en ervaringen van het onderwijsveld.

Resultaten

Wat betreft de *resultaten* van de derde scan kunnen drie zaken worden geconstateerd:

1. Dat de resultaten ten opzichte van de vorige scan (schooljaar 2008/2009) ongeveer gelijk zijn gebleven en dat er geen positieve trend zichtbaar is;
2. Dat desondanks het onderwijsveld op Sint maarten op veel indicatoren al een aardig eind op weg is om de streefwaarden voor de doelstellingen en speerpunten van het OJSP te halen;
3. Dat een volgende scan nodig is om meer volledige en betrouwbare informatie te verkrijgen.

4. AANBEVELINGEN

Informatievoorziening

Zowel bij de uitvoering van scans 1 en 2 in Sint Maarten als ook bij de uitvoering van scan 3 in Curaçao is gebleken dat het houden van workshops vooraf aan de uitvoering van de scan bijdraagt aan de betrokkenheid van stakeholders bij de monitoring en bijdraagt aan de betrouwbaarheid van gegevens. Betrokken partijen zijn namelijk beter op de hoogte van de informatievragen en het belang van de monitoring. Het verdient dan ook aanbeveling om voorafgaand aan de uitvoering van scan 4 in Sint Maarten een workshop te organiseren waarin informatievragen worden toegelicht en waarin de streefwaarden kunnen worden bijgesteld. Dit belang wordt onderstreept door het proces waarin Sint Maarten zich op dit moment bevindt, namelijk het opzetten van een eigen Inspectie en een eigen *Education Management Information System* (EMIS). Een dusdanige workshop kan tevens bijdragen aan de betrokkenheid van het onderwijsveld bij monitoring van onderwijsgegevens in het algemeen, dus onafhankelijk van het OJSP.

Resultaten ten opzichte van streefwaarden

De speerpunten liggen in de directe invloedssfeer van schoolinstellingen en/of de Begeleidingscommissie van het OJSP. De doelstellingen liggen niet in de directe invloedssfeer. Wel zijn de meeste speerpunten van invloed op de doelstellingen en het bereiken van de streefwaarden voor de speerpunten zal een positief effect hebben op een aantal doelstellingen. Het is dan ook van belang om een actieplan op te stellen in relatie tot het bereiken van de doelstellingen met inzet van de speerpunten. Voor een dusdanig actieplan is het van belang dat de juiste informatie aanwezig is. Dit monitoringrapport biedt veel kwantitatieve informatie, maar meer onderzoek is nodig naar de oorzaken van bepaalde gekwantificeerde ontwikkelingen.

Hieronder volgt een opsomming van aanbevelingen per doelstelling of speerpunt:

- Doelstelling 1: Voor het YDP dient de definitie van ‘voortijdige uitval’ vastgelegd te worden, rekening houdend met de verschillende oorzaken van het vroegtijdig afbreken van het YDP.
- Doelstelling 2: De streefwaarden voor het aantal leerlingen dat de studie binnen de nominale studietijd afrondt, zijn wellicht te ambitieus, maar desondanks verdient het aanbeveling onderzoek te doen naar de oorzaken van de studievertraging in het FO en VSBO.
- Doelstelling 4: VSBO en SBO scholen dienen in 2010 te registreren wat leerlingen na afstuderen van plan zijn te gaan doen, namelijk vervolgopleiding, werk of andere maatschappelijke bezigheid.
- Doelstelling 7: Het Department of Education dient jaarlijks het aantal kinderen op niet-erkende scholen te monitoren als ook het aantal ongedocumenteerde kinderen op erkende scholen. Om dit effectief te kunnen doen dient het aantal leerplichtambtenaren uitgebreid te worden.
- Speerpunt 1: Ondanks dat de resultaten op het gebied van ouderparticipatie redelijk positief zijn, is het aan te bevelen om in meer detail te onderzoeken waarom ruim 30% van de schoolleiding negatief is over de betrokkenheid van ouders bij verschillende aspecten van de ontwikkeling van hun kind en de ontwikkeling van het schoolbeleid.
- Speerpunt 2: Er dient een nauwkeurige (digitale) registratie plaats te vinden van het verzuim per maand. Het ligt voor de hand dat deze gegevens in het in ontwikkeling zijnde EMIS worden opgenomen.
- Speerpunt 2: Het hoge aantal schorsingen in het VSBO verdient aandacht van schoolbesturen, schoolmanagement en beleidsmakers. De redenen van schorsing zouden geanalyseerd moeten worden en samen met de leerplichtambtenaren en zorgmedewerkers zou bekeken moeten worden wat mogelijke oplossingsrichtingen zijn voor het hoge aantal schorsingen.
- Speerpunt 3: Ondanks dat het resultaat in relatie tot het aantal scholen dat een zorgstructuur heeft positief is, heeft de stijging van het aantal scholen met een zorgstructuur nog niet geleid tot een daling in de schooluitval of een daling in het aantal schorsingen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat er op Sint Maarten pas sinds kort een externe

zorgstructuur in ontwikkeling is en dat leerlingen dus vooral binnen scholen worden opgevangen. Voor de 'zware' zorgleerlingen is er echter nog geen zorg aanwezig. Desondanks verdient het aanbeveling het doel, de doelgroep en de effectiviteit van de interne zorgstructuur te evalueren.

- Speerpunt 3: Voor het VSBO is het percentage doorverwijzingen naar de interne zorgstructuur erg hoog, namelijk 50% van het totaal aantal leerlingen. Het verdient aanbeveling te onderzoeken wat de achtergrond of reden is dat leerlingen worden doorverwezen en of dit hoge aantal leerlingen niet een te grote belasting betekent voor de zorgstructuur. Met een dusdanig percentage leerlingen dat wordt doorverwezen is het de vraag of de zorgstructuur nog de nodige kwaliteit kan bieden voor leerlingen die dit werkelijk nodig hebben.
- Speerpunt 6: In het FO is veel aandacht nodig voor het opzetten van een geautomatiseerd LVS.
- Speerpunt 8: De instroom in de SVP/YDP bleef in 2009 ver achter bij de streefwaarde. Vooral in 2011 zal veel energie ingezet moeten worden op registratie en intake van jongeren en het starten van nieuwe kanstrajecten om de uiteindelijke streefwaarde voor 2012 (totale instroom van 500 jongeren) te kunnen halen.